

CISG-online 5557

Jurisdiction	Slovak Republic
Tribunal	Okresný súd Dunajská Streda (District Court Dunajska Streda)
Date of the decision	17 October 2017
Case no./docket no.	16Cb/42/2015 / 2215201958
Case name	<i>Crawler excavator case</i>

Rozsudok v mene Slovenskej Republiky

Okresný súd Dunajská Streda sudcom Michalom Novotným v sporovej veci žalobcu: KIESEL TRADE CS s.r.o., id. č.: 282 98 551, Poštovní 783/1, Plzeň - Doubravka, Česká republika, vo veci svojej organizačnej zložky - KIESEL TRADE CS s.r.o., organizačná zložka, IČO: 47 216 484, umiestnenej na adrese Mickiewiczova 2, Bratislava, zastúpeného splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária Cubinková, s.r.o., Bratislava, proti žalovanému: Poľnohospodárske družstvo NÁDEJ Malá Paka, družstvo, IČO: 36 249 726, Malá Paka 100, zastúpenému: POLAKOVIČ & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava, o 7.634,83 € s prísl., takto

Rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 7.634,83 € s ročným úrokom z omeškania - 9,5 % zo sumy 88 € od 8. Septembra 2013,
- 9,5 % zo sumy 68 € od 15. septembra 2013,
- 9,5 % zo sumy 409,20 € od 1. októbra 2013, - 9,5 % zo sumy 232,80 € od 2. októbra 2013,
- 9,25 % zo sumy 4.927,20 € od 28. februára 2014,
- 9,25 % zo sumy 1.794,43 € od 4. marca 2014,
- 9,25 % zo sumy 115,20 € od 15. marca 2014,
a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu 100 % trov konania.

Odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou došlou súdu 11. februára 2015 domáhal voči žalovanému zaplataenia nárokov uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že pre žalovaného vykonal servisné práce a opravy, ktorých cenu mu riadne fakturoval, žalovaný ich však neuhradil. 1

Žalovaný odpore proti platobnému rozkazu, ktorý súd na základe žaloby vydal, žiadal žalobu zamietnuť. Predniesol, že so žalobcom uzavrel 2. apríla 2013 kúpnu zmluvu na mobilné pásové rýpadlo, na ktorom sa prejavili vady. Na ich odstránenie sa žalobca zaviazal prostredníctvom svojho manažéra pre Slovenskú republiku, neurobil tak. Pohľadávka žalovaného pritom prevyšuje pohľadávku žalobcu. Neskôr žalovaný doplnil, že voči pohľadávke žalobcu mimosúdne započítal svoju pohľadávku na náhradu škody z dôvodu uvedených vád, spočívajúcej v piatich splátkach leasingu za (spätný) leasing daného stroja 2

Žalobca vo vyjadrení poukázal na to, že táto zmluva bola uzavretá predtým, že žalobca zriadil organizačnú zložku na území Slovenskej republiky. Táto zmluva sa spravuje právom Českej republiky a je v nej dohoda o právomoci Krajského súdu v Plzni na riešenie sporov z nej, v dôsledku čoho nie je daná 3

právomoc tunajších súdov. Tvrdená vada vznikla podľa žalobcu použitím nesprávneho výložníka žalovaným a zodpovednosť žalobcu sa na túto vadu nevzťahuje. Okrem toho nebol manažér pre Slovensko oprávnený vo veci tejto zmluvy konať za žalobcu, o čom žalovaný vedel. Neskôr žalobca doplnil, že leasingové splátky nemožno považovať za škodu, pretože nie sú v príčinnej súvislosti s uplatnenou vadou.

Tunajší súd žalobe vyhovel rozsudkom č. k. 16 Cb 42/2015-62 v podstate z dôvodu, že prejav o započítaní do jeho vyhlásenia žalobcovi nedošiel, takže neboli splnené podmienky § 580 Obč. zák. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 31 Cob 16/2016-95 tento rozsudok zrušil a tunajšiemu súdu uložil ďalej vo veci konať a skúmať existenciu započítavaných pohľadávok. 4

Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie (§ 115 ods. 1 O. s. p. § 177 ods. 1 C. s. p.), na ktorom sa zúčastnili obaja účastníci. Na ňom súd vykonal dokazovanie - výsluchom svedka S. N. (zápisnica o pojednávaní zo 17. októbra 2017, č. l. 150, s. 2 a 3), - listinnými dôkazmi, a to: faktúry s pripojenými zákazkami a montážnymi listami (č. l. 9 až 16), kúpna zmluva č. XX/XXXX z 2. apríla 2013 (č. l. 27 a 28), záznam z jednania z 22. novembra 2013 (č. l. 29), záznam z jednania z 26. novembra 2013 (č. l. 30), záznam z jednania z 20. marca 2014 (č. l. 31), preberací protokol z 9. mája 2013 (č. l. 44), medzinárodný nákladný list č. U. Y. (č. l. 45), e-mail Z. H. pre S. N. z 18. decembra 2014 (č. l. 46), oznámenie o započítaní pohľadávok z 22. septembra 2015 (č. l. 54) s pripojeným podacím lístkom (č. l. 55), faktúra č. XXXXXXXX z 16. apríla 2014 (č. l. 56), pracovná zmluva č. XX/XXXX/SK z 1. novembra 2013 (č. l. 112 až 116) s prílohou (č. l. 117), výpoveď z 18. februára 2015 (č. l. 118), vrátenie faktúry zo 14. mája 2014 (č. l. 119) a z 25. novembra 2014 (č. l. 120), e-mail S. N. pre žalovaného z 18. septembra 2013 (č. l. 132 a 133) a zo 7. mája 2013 (č. l. 134 a 135), dohoda o platbách nájomného k zmluve č. X. (č. l. 136), e-mail žalovaného pre S. N. z 23. septembra 2013 (č. l. 153), a v spojení všeobecne známymi a uznanými skutočnosťami (§ 186 ods. 2, § 150 a § 151 ods. 1 C. s. p.) zistil tento skutkový stav: 5

a) Žalobca je obchodná spoločnosť (korporácia) zriadená podľa práva Českej republiky oprávnená na podnikanie v Českej republike. Žalovaný je poľnohospodárskym družstvom, ktoré poľnohospodárske stroje používa na účely poľnohospodárskej výroby. (nesporné skutočnosti) 6

b) Približne v máji 2013 začal pre žalobcu vykonávať pracovnú činnosť svedok S. N., ktorý bol ešte predtým vo svojom predošlom zamestnaní u iného zamestnávateľa v dlhodobom kontakte s členom predstavenstva žalovaného S.Š. S.. Približne v prvej polovici roka 2013 S. N. voči svedkovi N. prejavil záujem o kúpu nakladača. Svedok mu sprostredkoval kontakt na konateľa žalobcu Z. H.. (výpoveď svedka, zápisnica zo 17. októbra 2017, s.

2). c) Po určitých rokovaniach a obhliadke takéhoto žalobcu ako predávajúci a žalovaný ako kupujúci 2. apríla 2013 podpísali listinu spísanú v českom jazyku označenú (v slovenskom preklade) „Kúpna zmluva č. XX/XXXX“ (č. l. 27 a 28). ňou žalobca predal žalovanému stroj - mobilný kolesový nakladač zn. E., Y. L.-X X., rok výroby 2005 a zaviazal sa mu ho odovzdať v mieste G. v Spolkovej republike Nemecko, do 26. apríla 2013, o čom mal byť spísaný protokol (čl. I). Žalovaný sa zaviazal zaplatiť zaň cenu 69.600 € bez DPH (čl. II). Táto zmluva obsahovala okrem iného tieto ustanovenia (v slovenskom preklade): „III. 1. Predávajúci poskytuje kupujúcemu záruku na prevádzkyschopnosť predmetného stroja v dĺžke 6 mesiacov (s výnimkou výložníka) odo dňa odovzdania predmetného stroja predávajúcim kupujúcemu v SRN... VI... Účastníci ďalej vyhlasujú, že súhlasia s tým, že za príslušný súd pre prípadné právne spory sa určuje Krajský súd v Plzni.“ d) V rámci prípravy odovzdania stroja konateľ žalobcu požiadal svedka N. o zaslanie určitých informácií žalovanému, čo svedok urobil (e-mail č. l. 134 a 135). Dňa 8. mája 2013 bol stroj naložený v G. (SRN) a odvezený k žalovanému (nákladný list č. l. 45). Tam bol za prítomnosti zástupcu žalobcu a žalovaného 9. mája 2013 odovzdaný žalovanému spolu s lyžicou k bagru - použitou, čo bolo potvrdené v preberacom protokole z toho istého dňa (č. l. 44). V ňom bolo stranami takisto potvrdené, že neboli zistené žiadne závady. Žalovaný 21. mája 2013 predal a odovzdal dodaný stroj spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., ktorá ho žalobcovi dala obratom do užívania (leasingového nájmu) a žalovaný sa zaviazal splácať jej leasingové splátky v sume 1.584,64 € s DPH vždy do 16. dňa kalendárneho mesiaca počnúc 16. júna 2013 (dohoda o platbách č. l. 136).

e) Dňa 21. júna 2013 bola v obchodnom registri zapísaná organizačná zložka žalobcu v Slovenskej republike, prostredníctvom ktorej žalobca vykonáva okrem iného podnikateľskú činnosť v predmete opravy poľnohospodárskych strojov (všeobecne známa skutočnosť). V tejto organizačnej zložke bol od 1. novembra 2013 zamestnaný aj svedok S. N. ako „predajno-servisný manažér pre Slovensko“, medzi ktorého úlohy patrilo okrem iného predaj nových, použitých strojov a príslušenstva z portfólia spoločnosti (pracovná zmluva č. I. 112 až 116 s prílohou č. I. 117). Žalobca prostredníctvom svojej organizačnej zložky vykonal pre žalovaného tieto opravy, resp. servisné práce a dodávky:

- 14. augusta 2013 výmenu vzduchových filtrov motora, kabíny, výmenu palivových filtrov, olejového filtra motora, výmenu oleja na stroji E. L.-X. za cenu 88 €, ktorú mu fakturoval faktúrou splatnou 7. septembra 2013 (faktúra a zákazka č. I. 9),

- 19. augusta 2013 diagnostiku pojazdu a deaktiváciu sekundárneho ovládania (súčasť diagnostiky poruchy ovládania) na stroji U. XXXG za cenu 68 €, ktorú mu fakturoval faktúrou splatnou 14. septembra 2013 (faktúra a zákazka č. I. 10),

- 2. a 5. septembra 2013 vypustenie kvapaliny, demontáž krytov vrtule, vrtule, krytu rozvodov a čerpadla, montáž čerpadla krytov, kontrolu el. dopravnej pumpy na mobilnej triedičke za cenu 317,52 €, ktorú mu fakturoval faktúrou splatnou 30. septembra 2013 (faktúra a zákazka č. I. 11),

- 4. septembra 2013 kontrolu elektroinštalácie, vyčistenie spínačov a opravu elektroinštalácie ovládania na stroji U. XXXG za cenu 91,68 €, ktorú mu fakturoval faktúrou splatnou tiež 30. septembra 2013 (faktúra a zákazka č. I. 12),

- 50 litrov motorového oleja za cenu 232,80 €, ktorú mu fakturoval faktúrou splatnou 1. októbra 2013 (faktúra č. I. 13),

- 17. februára 2014 opravu náboja predného kolesa stroja U. XXX za cenu 1.794,43 € (vrátane dodania náhradných súčiastok), ktorú mu fakturoval faktúrou splatnou 3. marca 2014,

- náhradný diel - kardanový hriadeľ na stroj U. XXX za cenu 4.927,20 €, ktorú mu fakturoval faktúrou splatnou 27. februára 2014 (faktúry č. I. 14 a 15),

- 20. a 27. februára 2014 výmenu a opravu kardanového hriadeľa na uvedenom stroji za cenu 115,20 €, ktorú mu fakturoval faktúrou splatnou 14. marca 2014 (faktúra a zákazka č. I. 16).

f) Už v máji 2013 člen predstavenstva žalovaného S.. S. telefonicky oslovil svedka N. s tým, že na predanom stroji sú určité vady. Svedok k stroju vycestoval, vady odfotografoval a upovedomil o nich konateľa žalobcu. Následne medzi S.. S., svedkom N. a konateľom žalobcu prebiehali bližšie neurčené rozhovory o odstránení tejto vady. Počas týchto rozhovorov dával svedok N. žalovanému najavo, že o riešení vady nerozhoduje on sám, ale konateľ žalobcu, ktorý aj dával žalovanému návrhy riešenia. (výpoveď N., zápisnica zo 17. októbra 2017, s. 2 a 3) Pretože žalovaný s riešením vady nebol spokojný, e-mailom (zaslaným na adresu N..U.) znova informoval svedka N. o zistení skrytej vady - poškodeného a neodborne opraveného výložníka a žiadal jej vyriešenie, pričom upozornil aj na vznikajúci ušlý zisk (e-mail č. I. 153). Na ďalších rokovaníach 22. novembra a 26. novembra 2013 bolo medzi svedkom N. a S.. S. písomne potvrdená dohoda, že žalobca vymení vadný výložník na vlastné náklady (záznam č. I. 29 a 30). Neskorší návrh žalobcu z 20. marca 2014 na zmenu tohto riešenia na opravu výložníka žalovaný neakceptoval (záznam č. I. 31).

g) Preto žalovaný faktúrou č. XXXXXXXX splatnou 30. apríla 2014 (č. I. 56) vyúčtoval žalobcovi „náklady na stroj mimo prevádzky E. L.-X X... za obdobie október, november, december, január, február, marec“ v celkovej výške 9.507,84 €. Táto suma je rovná splátkam leasingového nájomného za uvedené mesiace. Túto faktúru žalovaný zaslal žalobcovi, ktorý ju listom zo 14. mája 2014 (č. I. 119) vrátil s odôvodnením, že je účelová. Ďalším listom z 25. novembra 2014 (č. I. 120) žalobca poukázal tiež na to, že žalobca nikdy nedostala informácie ani listy, resp. emaily s informáciami o nefunkčnosti stroja a nutnosti jeho odstavenia. E-mailom z 18. decembra 2014 (č. I. 46) konateľ žalobcu upozornil svedka N. na to, aby neriešil otázky týkajúce sa kúpnej zmluvy, ako aj na to, že žalobca nedostal od žalovaného oficiálnu reklamáciu a na organizačnú zložku nebola prenesená právomoc riešiť takýchto reklamácií.

h) Žalovaný listom z 22. septembra 2015 označeným ako „Oznámenie o započítaní vzájomných pohľadávok“ (č. I. 54) oznámil žalobcovi, že „eviduje voči Vašej spoločnosti peňažnú pohľadávku v celkovej výške 9.507,84 €“ z faktúry č. XXXXXXXX. Zároveň oznámil, že túto pohľadávku započítava voči pohľadávke žalobcu z faktúr za opravy a dodané náhradné diely [písmene e) hore]. Obsah tohto listu súd oboznámil na pojednávaní 25. septembra 2015 za prítomnosti konateľa žalobcu.

Takto zistený skutkový stav, pokiaľ nevyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré sa považujú za nesporné podľa § 151 ods. 1 C. s. p., vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 191 C. s. p.).

7

a) Skutkové zistenia v bode 6 písm. a) až c), e), g) a h) vyplývajú z jednotlivých listinných dôkazov uvedených pri nich v zátvorkách, ako aj výpovede svedka N., o ktorej pravdivosti súd nemal dôvod pochybovať a voči ktorej strany nevzniesli žiadne zásadné námietky. Zápisy do obchodného registra sú skutočnosťami všeobecne známymi a jednotlivé opravy strojov a dodávky náhradných dielov medzi stranami počas celého konania neboli sporné.

b) Žalobca v konaní tvrdil, že svedok N. nemal žiaden kontakt so žalovaným až do novembra 2013 a že o jeho rokovaní so žalovaným sa žalobca dozvedel až v momente, keď žalovaný začal voči nemu uplatňovať svoje nároky. Tieto tvrdenia sú však vyvrátené výpoveďou svedka N., ktorej pravdivosť je podopretá a tým potvrdená e-mailami predloženými samotným žalovaným zo 7. mája 2013 (č. l. 132 a 133). Z nich je zrejmé, že konateľ žalobcu už v máji 2013 žiadala svedka, aby žalovanému sprostredkoval určité informácie, a zapájal ho teda do emailovej komunikácie ohľadom predávaného stroja. Preto súd považoval za dôveryhodnú aj výpoveď svedka o tom, že bol zapájaný do tejto komunikácie už pri doladovaní kúpnej zmluvy. Na týchto záveroch nemení nič ani okolnosť, že svedok bol v pracovnom pomere v organizačnej zložke žalobcu až od 1. novembra 2013. Sama okolnosť, kedy vznikol pracovný pomer, totiž nevylučuje, že už skôr mohol byť svedok činný pre žalobcu na základe iného právneho alebo aj len faktického vzťahu. Takúto činnosť koniec koncov dosvedčuje aj okolnosť, že najneskôr 18. septembra 2013, teda skôr než 1. novembra 2013, (e-mail č. l. 134 a 135) mal svedok u žalobcu vlastnú e-mailovú adresu „N.U.“, z ktorej komunikoval so žalovaným vo veciach týkajúcich sa predmetu činnosti organizačnej zložky. Vzhľadom na to súd dospel k záveru, že svedok N. vykonával pre žalobcu činnosť aj skôr, a to aj vo vzťahu k žalovanému [bod 6 písm. d)]. Na základe takto potvrdenej a dôveryhodnej výpovede svedka N. súd potom ale nemal dôvod pochybovať ani o pravdivosti jeho opisu rokovaní medzi žalobcom a žalovaným ohľadom väd výložníka tak, ako sú ustálené v bode 6 písm. f).

Súd nakoniec nevykonal navrhnuté dôkazy výsluchom svedka G.. Súd považoval okolnosti uzatvárania kúpnej zmluvy a odovzdania stroja za dostatočne objasnené výsluchom svedka N. a listinnými dôkazmi. Ďalej súd nepovažoval za potrebné vykonávať dokazovanie listinami týkajúcimi sa pomeru svedka N. k žalobcovi pred 1. novembrom 2013, keďže presná povaha tohto pomeru nie je z hľadiska prípadného konania svedka za žalobcu podstatná.

8

Právne vec súd posúdil takto:

Žalobca sa v prerokovanej veci domáha svojich nárokov voči žalovanému v podstate z titulu ceny vykonaných opráv a servisných prác, ktoré pre žalovaného vykonal na jeho strojoch. Zo zisteného skutkového stavu jasne vyplýva, že žalobca prostredníctvom svojej organizačnej zložky v Slovenskej republike pre žalovaného vykonal viaceré opravy, servisné práce a dodal mu motorový olej a kardanový hriadeľ (ako súčasť jeho opravy na stroji žalovaného). Oprava a servisné práce vykonané žalobcom ako podnikateľom na stroji (hnutelnej veci) používanej žalovaným pri jeho podnikateľskej činnosti sú z právneho hľadiska dielom v zmysle § 536 ods. 2 Obchodného zákonníka účinného v Slovenskej republike, ktorým sa právne vzťahy medzi týmito dvoma podnikateľmi podľa § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka spravujú. Dohody medzi žalobcom a žalovaným o vykonaní týchto opráv a prác sú tak zmluvami o dielo podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka. Zo zisteného skutkového stavu je ďalej zrejmé, že opravy a práce boli vykonané riadne, takže žalobcovi v zmysle § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka vzniklo právo na zaplatenie ich ceny. Túto žalobca riadne fakturoval žalovanému a žalovaný voči nej nevzniesol žiadne námietky. Dodávka motorového oleja - hnutelnej veci (tovaru) zo strany žalobcu žalovaného zasa právne napĺňa podstatné znaky predaja, teda kúpnej zmluvy podľa § 409 a nasl. Obch. zák., z ktorej žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie kúpnej ceny v zmysle § 447 Obch. zák., ktorý žalovaný opäť nijako nespochybnil.

9

Vzhľadom na to sú nároky žalobcu na zaplatenie fakturovaných cien diela a tovaru opodstatnené. Nezaplatením faktúr v určenej lehote splatnosti (§ 340 ods. 2 Obch. zák.) sa žalovaný dostal do

10

omeškania a žalobcovi vznikol podľa § 365 v spojení s § 369 ods. 1 Obch. zák. v znení účinnom od 1. februára 2013 nárok na úroky z omeškania vo výške o 9 % vyššej ako základná sadzba Európskej centrálnej banky. Tá bola do 12. novembra 2013 0,5 %, od 13. novembra 2013 0,25 %. Úrok uplatnený žalobcom tak zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam.

Žalovaný sa v konaní bránil existenciou vzájomných nárokov proti žalobcovi, ktoré mali vzniknúť v dôsledku zodpovednosti žalobcu za vady stroja predaného ním žalovanému kúpnu zmluvou č. 02/2013 z 2. apríla 2013. Žalovaný však neuplatňoval tieto svoje nároky kompenzačnou námietkou za konania v zmysle § 98 O. s. p., resp. § 147 ods. 2 C. s. p. (to vo svojom prednese výslovne vylúčil), ale tvrdil, že svoje pohľadávky započítal mimo konania hmotnoprávnym kompenzačným prejavom - listom z 22. septembra 2015, v dôsledku čoho tieto pohľadávky zanikli.

11

Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu vzniesol námietku nedostatku právomoci slovenských súdov rozhodovať o nárokoch z kúpnej zmluvy č. 02/2013 z 2. apríla 2013 medzi účastníkmi, od ktorej žalovaný odvodzoval svoje nároky zo zodpovednosti za vady voči žalobcovi. Z čl. VI posledného odseku tejto kúpnej zmluvy skutočne zreteľne vyplýva, že si pre svoje právne spory zvolili za príslušný Krajský súd v Plzni. V čase uzavretia zmluvy žalobca nemal zriadenú v Slovenskej republike organizačnú zložku, ale mal svoje registrované sídlo v Plzni, takže žalobca a žalovaný v danom čase mali bydlisko v zmysle čl. 60 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach účinného v čase uzavretia kúpnej zmluvy. Kúpna zmluva je spísaná písomne a podpísaná oboma zmluvnými stranami a je v nej výslovne dohodnutá právomoc Krajského súdu v Plzni, teda súdu členského štátu (Českej republiky), takže vyhovuje formálnym aj obsahovým náležitostiam čl. 23 ods. 1 nariadenia č. 44/2001. V dôsledku toho by sa takáto právomoc podľa čl. 23 ods. 1 druhej vety cit. nariadenia mala považovať za výlučnú, keďže z obsahu čl. VI kúpnej zmluvy nevyplýva odlišná vôľa strán. Podľa čl. 24 cit. nariadenia by potom súd mal na námietku žalobcu vyhlásiť, že nemá právomoc. Európsky súdny dvor však vo svojom rozsudku z 13. júla 1995 vo veci C-341/93, Danvarn Production A/ S proti Schuhfabriken Otterbeck GmbH & Co, k výkladu Bruselského dohovoru o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach z 27. septembra 1968, ktorý bol predchodcom nariadenia č. 44/2001, rozhodol, že tento dohovor sa nevzťahuje na prípady, keď žalovaný uplatňuje svoje pohľadávku voči žalobcovi ako obyčajný prostriedok obrany. Prostriedky obrany, ktoré možno v konaní uplatňovať, a podmienky, za ktorých sa tak môže stať, určuje národné právo. Ustanovenie § 98 O. s. p. ani § 147 ods. 2 C. s. p. nijako neobmedzujú rozsah pohľadávok, ktoré by bolo možné uplatniť na započítanie v konaní; nevyžaduje sa teda ani súvislosť so žalovanou pohľadávkou, ani právomoc tunajších súdov. Z uvedeného potom vyplýva, že slovenský súd má právomoc konať o kompenzačnej námietke aj v prípade, ak by pre kompenzovanú pohľadávku bola inak daná právomoc iných súdov. To potom ale o to viac platí v prípade, ak žalovaný neuplatňuje svoju pohľadávku na započítanie v konaní, ale namieta, že pohľadávka zanikla hmotnoprávnym započítaním - teda započítaním mimo prebiehajúceho konania. V takomto prípade súd posudzuje základ a výšku započítanej pohľadávky nie ako kompenzačnú námietku v zmysle § 147 ods. 2 C. s. p., ale ako hmotnoprávnu námietku žalovaného, že žalovaná pohľadávka neexistuje, pretože zanikla započítaním. Svojou povahou ide o odlišnú námietku, kde súd základ a výšku započítanej pohľadávky skúma len ako predbežnú otázku v rámci skúmania existencie žalovanej pohľadávky. Nejde tu teda o procesnú obranu v pravom slova zmysle, ale o hmotnoprávnu obranu spočívajúcu v námietke, že žalovaná pohľadávka už zanikla. Súd teda nerozhoduje o samotnej započítacej námietke, takže otázka právomoci na rozhodovanie o nej tu vôbec nie je podstatná. Súd skúma len existenciu žalovanej pohľadávky a to, či nezanikla z niektorého z ustanovených dôvodov (napr. započítaním), v dôsledku čoho je rozhodné, či má právomoc konať o žalovanej pohľadávk. V prerokovanej veci je táto právomoc založená bydliskom (registrovaným sídlom) žalovaného, ktoré je v Slovenskej republike.

12

Žalovaný tvrdí, že voči žalovaným pohľadávkam započítal svoj nárok na náhradu škôd (nákladov) spočívajúcich v leasingových splátkach zaplatených za šesť mesiacov, pričom táto škoda mu mala vzniknúť v dôsledku vady stroja dodaného žalobcom na základe kúpnej zmluvy č. 02/2013. Ako už bolo uvedené, v čase uzavretia tejto zmluvy 2. apríla 2013 mal žalovaný ako kupujúci sídlo v Slovenskej republike a žalobca ako predávajúci sídlo v Českej republike. Najskôr je preto potrebné vyriešiť otázku, akým právom sa majú spravovať predpoklady započítania. Konflikt rôznych právnych poriadkov v rámci

13

Európskej únie rieši nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I). Podľa čl. 17 tohto nariadenia platí, že ak si strany nedohodli právo na započítanie, spravuje sa započítanie rozhodným právom pre pohľadávku, voči ktorej sa právo na započítanie uplatňuje. V prerokúvanej veci žalovaný podľa obsahu oznámenia z 22. septembra 2015 prejavil, že svoju pohľadávku započítava voči pohľadávkam žalobcu z faktúr č. XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX, XXXXXXXXXX a XXXXXXXXXX, teda voči pohľadávkam, ktoré žalobou uplatňuje žalobca. Z bodu 9 tohto rozsudku vyplýva, že tieto pohľadávky sú pohľadávkami zo zmlúv o dielo, resp. kúpnych zmlúv a nesporne sa spravujú právom Slovenskej republiky, keďže im chýba medzinárodný prvok. Z čl. 17 nariadenia č. 593/2008 potom vyplýva, že započítanie (jeho podmienky a účinky) sa spravujú tiež právom Slovenskej republiky.

Započítanie je aj v obchodnoprávných vzťahoch upravené v § 580 a nasl. Občianskeho zákonníka (porov. § 1 ods. 2 Obch. zák.), keďže § 358 a nasl. Obch. zák. obsahujú len niektoré ustanovenia o započítaní riešiace len určité parciálne otázky. Podľa § 580 Obč. zák. ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorú z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie. Citované ustanovenie tak ustanovuje niekoľko predpokladov, ktoré majú za následok zánik pohľadávok započítaním. Okrem predpokladov týkajúcich sa určitých vlastností alebo kvality pohľadávok (rovnorodosť, vzájomnosť, neexistencia zákazu započítania, § 581 Obč. zák.) je ďalším nevyhnutným predpokladom započítania existencia započítacieho (kompenzačného) prejavu. K zániku pohľadávok totiž nedochádza len ich samotným stretom. Naopak, z doslovného znenia § 580 Obč. zák. vyplýva, že voči druhému účastníkovi právneho vzťahu musí byť urobený príslušný prejav smerujúci k započítaniu. Ide teda o právny úkon adresovaný, na ktorý sa vzťahujú všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Tento úkon musí byť teda predovšetkým slobodný, vážny, určitý a zrozumiteľný. Ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka však okrem toho ustanovuje, že prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe až okamihom, keď jej dôjde. „Dôjdením“ sa rozumie okamih, keď sa prejav vôle (ústny, prípadne listina s ním) dostane do dispozičnej sféry adresáta, takže sa s ním tento môže oboznámiť. Týmto okamihom nastáva fikcia § 580 poslednej vety Obč. zák., že pohľadávky zanikajú spätne k okamihu, kedy sa stretli. V prerokúvanej veci žalovaný vtelil svoj kompenzačný prejav do listu z 22. septembra 2015, ktorým oznamuje žalobcovi, že započítava svoju pohľadávku voči jeho vymedzeným pohľadávkam. Takýto prejav nepochybne je kompenzačným prejavom v zmysle § 580 Obč. zák., keďže z neho zreteľne vyplýva vôľa započítať vlastné pohľadávky voči pohľadávkami druhého účastníka. Oboznámením tohto na pojednávaní súdu 25. septembra 2015 sa podľa záväzného právneho názoru odvolacieho súdu o tomto hmotnoprávnom úkone dozvedel aj žalobca, čím sa tento úkon stal účinným (§ 41 ods. 3 O. s. p.).

Účinky započítanie vyjadrené v § 580 Občianskeho zákonníka (zánik pohľadávok k okamihu, kedy sa stretli), však nenastávajú len samotným započítacím prejavom. Naopak, základným predpokladom týchto účinkov je naplnenie podmienok § 580 Obč. zák., teda existencia vzájomných pohľadávok rovnakého druhu. K zániku pohľadávok teda dochádza len v prípade, že jedna aj druhá pohľadávka existuje, a len v rozsahu, v akom sa kryjú. Z povahy kompenzačného prejavu podľa § 580 Obč. zák. ako právneho úkonu (porov. napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obo 39/2013) potom ale vyplýva, že súd pri posudzovaní účinkov započítania môže skúmať naplnenie predpokladov započítania len u tých pohľadávok, ktoré boli v kompenzačnom prejave obsiahnuté. Keďže k započítaniu nedochádza samo od seba tým, že pohľadávky sa stretnú, ale len kompenzačným prejavom, je tento prejav vôle rozhodujúci pre posúdenie, aké pohľadávky do započítania vstupujú. Aj kompenzačný prejav teda musí byť určitý v tom zmysle, že z neho musí byť zistiteľné, aké konkrétne pohľadávky (v akej výške a z akého dôvodu) sa započítavajú voči ktorým konkrétnym protipohľadávkam (v akej výške a z akého dôvodu). Tento prejav síce možno vykladať podľa všeobecných pravidiel § 35 Občianskeho zákonníka a § 266 Obchodného zákonníka tak, aby sa odstránili prípadné pochybnosti o jeho obsahu a riadne zistila vôľa, aké pohľadávky majú byť kompenzované. Súd však nemôže namiesto pohľadávok, ktoré boli na započítanie uplatnené v kompenzačnom prejave, posudzovať existenciu iných pohľadávok spôsobilých na započítanie a svojvoľne nahradiť kompenzované pohľadávky inými pohľadávkami, hoci by ich výška bola rovnaká ako pohľadávok uvedených v kompenzačnom prejave. V takom prípade by

14

15

totiž súd neprípustným spôsobom nahrádzal resp. menil vôľu prejavenu v kompenzačnom prejave. V prerokúvanej veci z obsahu oznámenia z 22. septembra 2015 vyplýva, že žalovaný prejavil, že započítava svoju pohľadávku vyúčtovanú žalobcovi faktúrou č. XXXXXXXX. Touto faktúrou bola pritom žalobcovi vyúčtovaná pohľadávka spočívajúca v nákladoch vynaložených na stroj mimo prevádzky za obdobie októbra (zjavne 2013) až marca (zjavne 2014), teda 6 jednotiek (mesiacov) po 1.584,64 € (mesačná splátka leasingu - nájomného). Takéto vymedzenie pohľadávky je podľa názoru súdu dostatočne jasné a určité, takže kompenzačný prejav vyhovuje náležitostiam § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Je teda potrebné zistiť, či takto uplatnená pohľadávka existuje.

Ako už bolo uvedené, kúpna zmluva č. XX/XXXX bola uzavretá medzi predávajúcim s obvyklým pobytom v Českej republike a kupujúcim s obvyklým pobytom v Slovenskej republike. Táto zmluva neobsahuje žiadnu dohodu o voľbe rozhodného práva, v dôsledku čoho ho treba určiť podľa nariadenia č. 593/2008; z rozhodného práva potom možno vyvodíť, aké sú práva a povinnosti kupujúceho pri tvrdených vadách tovaru. Podľa čl. 4 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia sa zmluva o predaji tovaru sa spravuje právnym poriadkom krajiny obvyklého pobytu predajcu, pričom v prípade právnickej osoby sa za obvyklý pobyt považuje miesto ich ústredia riadenia (čl. 19 ods. 1 cit. nariadenia). Kúpna zmluva č. XX/XXXX z 2. apríla 2013 sa teda spravuje právom Českej republiky. Keďže žalovaný sa považoval za podnikateľa aj v oblasti českého práva (§ 23 Obchodného zákonníka Českej republiky), kúpna zmluva č. XX/XXXX bola uzavretá s iným podnikateľom v súvislosti s ich podnikateľskou činnosťou. Podľa § 261 ods. 1 Obch. zák. ČR sa potom záväzkový vzťah založený touto kúpnu zmluvou medzi žalobcom a žalovaným spravuje treťou časťou Obchodného zákonníka ČR v znení účinnom k 2. aprílu 2013. Podľa § 411 Obch. zák. ČR je predávajúci povinný dodať tovar a umožniť kupujúcemu nadobudnúť vlastnícke právo k tovaru v súlade so zmluvou, a to v množstve, akosti a vyhotovení, ktoré určuje zmluva (§ 420 ods. 1 Obch. zák. ČR). Ak predávajúci túto povinnosť poruší, má tovar vady (§ 422 ods. 1 Obch. zák. ČR), pričom predávajúci zodpovedá za vady, ktoré má tovar v čase prechodu nebezpečenstva škody na tovare na kupujúceho, resp. za vadu vzniknutú neskôr, ak je dôsledkom porušenia jeho povinností (§ 425 Obch. zák. ČR). Ak predávajúci dodá tovar s vadami, má kupujúci podľa § 436 a § 437 Obch. zák. ČR v podstate voľbu medzi tromi nárokmi - odstránenie väd dodaním nového tovaru alebo opravou, zľava z kúpnej ceny alebo (ak je zmluva porušená podstatným spôsobom) odstúpenie od zmluvy. V prerokúvanej veci nie je podstatné skúmať, či ide o podstatné alebo nepodstatné porušenie zmluvy, keďže žalovaný od kúpnej zmluvy č. XX/XXXX neodstúpil; pritom nároky z podstatného a nepodstatného porušenia zmluvy sa odlišujú práve len možnosťou odstúpenia od zmluvy. Podľa § 436 ods. 4 Obch. zák. ČR má potom kupujúci popri týchto nárokoch aj nárok na náhradu škody. Podľa § 440 ods. 2 Obch. zák. ČR však uspokojenie, ktoré možno dosiahnuť uplatnením niektorého z nárokov z väd tovaru podľa § 436 a 437, nemožno dosiahnuť uplatnením nároku z iného právneho dôvodu, teda ani z dôvodu náhrady škody.

Žalovaný vo svojom kompenzačnom prejave z 22. septembra 2015 výslovne prejavil, že započítava pohľadávku spočívajúcu v nákladoch vynaložených na stroj mimo prevádzky za obdobie októbra (zjavne 2013) až marca (zjavne 2014), teda 6 jednotiek (mesiacov) po 1.584,64 € (mesačná splátka leasingu - nájomného). Takýto nárok však nezodpovedá nárokom kupujúceho z § 436 a § 437 Obch. zák. ČR, keďže svojím obsahom nezodpovedá ani jednému z tam upravených nárokov. Nárok na náhradu leasingových splátok nie je ani nárokom na odstránenie väd, keďže leasingovými splátkami sa ani nedodáva nový dodaný tovar, ani sa neopravujú vady dodaného tovaru. Takisto nejde o zľavu z ceny, keďže leasingové splátky sú sumy platené mesačne leasingovému prenajímateľovi na základe zmluvy (dohody) o leasingu. Nejde teda o rozdiel hodnoty tovaru bez väd a tovaru s vadami v zmysle § 439 ods. 1 Obch. zák. ČR. Žalovaný na pojednávaní výslovne tvrdil, že kompenzovaná pohľadávka je nárokom na náhradu škody vzniknutej žalobcovi v dôsledku vadného plnenia žalobcu z kúpnej zmluvy č. XX/XXXX. Nárok na náhradu škody sa v obchodnoprávných vzťahoch spravuje ustanoveniami § 373 a nasl. Obch. zák. ČR. Z § 373 vyplýva, že kto poruší povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane. Vo všeobecnosti sa škoda chápe ako ujma spôsobená poškodenému vyjadriteľná v peniazoch. Medzi protiprávnym úkonom a škodou musí existovať vzťah príčiny a následku. O vzťah príčinnej súvislosti (tzv. kauzálny nexus) ide, ak škoda vznikla následkom porušenia povinnosti, teda ak je preukázané, že nebyť takého porušenia povinnosti, ku by nedošlo (porov. napr. dôvody rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 379/2001, uverejneného ako Rc 56/2004, alebo rozsudku NS ČR sp. zn. 29 Odo 1220/2005, R 33/2008). Ide teda

16

17

o tzv. teóriu „condicio sine qua non“, kedy škoda je spôsobená porušením povinnosti vtedy, ak by nenastala, nebyť porušenia povinnosti. V prerokúvanej veci však o taký prípad nemôže ísť. Zo zisteného skutkového stavu totiž vyplýva, že povinnosť žalovaného platiť nájomné (leasingové splátky) vyplýva z dohody o platbách nájomného k zmluve č. X. uzavretej so spoločnosťou ČSOB Leasing, a.s., resp. priamo z leasingovej zmluvy uvedeného čísla Túto zmluvu pritom žalovaný zjavne uzavrel za účelom financovania predmetu kúpy podľa kúpnej zmluvy č. XX/XXXX, teda dodaného stroja. Neuzavrel ju v dôsledku toho, že stroj bol dodaný s (tvrdenými) vadami, ani preto, aby ním tvrdené vady odstránil alebo aby odstraňoval následky spôsobené týmito vadami. Vzhľadom na to je zrejmé, že existencia (tvrdených) väd stroja nebola dôvodom uzavretia zmluvy č. X., ani dôvodom, kvôli ktorému žalovaný platí leasingové splátky (nájomné). Aj keby k (tvrdenému) porušeniu povinnosti žalobcu ako predávajúceho nedošlo, teda ak by dodaný stroj nemal (tvrdené) vady, žalovaného by povinnosť platiť nájomné v zmysle citovanej zmluvy zaťažovala takisto. Z toho potom vyplýva, že tvrdené porušenie povinnosti žalobcu dodať bezvadný tovar nie je v príčinnej súvislosti s povinnosťou platiť nájomné podľa zmluvy č. X., teda táto povinnosť nie je dôsledkom tvrdeného porušenia povinnosti žalobcu z kúpnej zmluvy č. XX/XXXX.

Žalovaný v tejto súvislosti nesprávne chápe to, čo (aký následok) má byť dôsledkom čoho (akej príčiny), keď vo svojom podaní z 19. septembra 2017 tvrdí, že ak by vedel o vade, kúpnu zmluvu by so žalobcom neuzavrel. Žalovaný sám však protiprávnosť konania žalobcu vidí v porušení jeho povinností predávajúceho podľa § 420 a § 422 Obchodného zákonníka ČR. Je logické, že porušiť povinnosť zo zmluvy možno len vtedy, ak je zmluva uzavretá. V dôsledku toho nemožno tvrdiť, že uzavretie zmluvy je v príčinnej súvislosti s jej porušením zo strany žalobcu. Naopak, len uzavretie zmluvy dáva vznik povinnostiam žalobcu ako predávajúceho, ktoré eventuálne mohol porušiť. Pri posudzovaní príčinnej súvislosti porušenia zmluvy a vzniku určitej škody sa musí vychádzať z existencie zmluvy. Ako bolo uvedené, pro posudzovaní zodpovednosti predávajúceho za škodu potom treba posudzovať, či by určitá škoda nastala, ak by predávajúci plnil v súlade so zmluvou. Nemožno posudzovať spätne, či by žalovaný ako kupujúci bol určitú zmluvu uzavrel, keďže uzavretie zmluvy celkom zjavne (už časovo) predchádza porušeniu tejto zmluvy. V dôsledku toho nemôže byť porušenie zmluvy v žiadnej príčinnej súvislosti s tým, že druhá strana zmluvu uzavrela, a preto ani nemožno uvažovať, či by k uzavretiu došlo alebo nedošlo, ak by nedošlo k porušeniu. Takéto zmiešavanie časovej súvislosti, kedy sa za dôsledok protiprávnej udalosti (porušenia zmluvy) považuje udalosť, ktorá porušenie časovo predchádza (uzavretie zmluvy), odporuje elementárnej logike. Preto nemožno pri posudzovaní otázky, či nájomné (leasingové splátky) je v príčinnej súvislosti s tvrdeným porušením zmluvy zo strany žalobcu, uvažovať nad tým, že by žalovaný kúpnu zmluvu neuzavrel. Možno posudzovať len otázku, čo by sa stalo (v akej situácii by žalovaný bol), ak by žalobca túto kúpnu zmluvu riadne splnil, teda stroj dodal bez (tvrdených) väd. Posudzovanie otázky, či by žalovaný kúpnu zmluvu č. XX/XXXX uzavrel, ak by vedel o tvrdenej vade výložníka, by malo význam vtedy, ak by sa žalovaný dovolal relatívnej neplatnosti tejto zmluvy pre omyl (§ 49a Občianskeho zákonníka ČR) tvrdiac, že žalobca ho neinformovaním o vadnom výložníku uviedol do omylu o podstatnej vlastnosti veci. Žalovaný však počas konania ani netvrdil, ani nedokazoval, že by sa neplatnosti zmluvy z tohto dôvodu dovolal; naopak, sám sa na zmluvu opakovaním odvolával a aj svoje nároky zakladal na § 420 a 422 Obch. zák. ČR upravujúcich zodpovednosť za porušenie povinností zo zmluvy. Z jeho konania je teda zrejmé, že zmluvu považuje medzi stranami za platnú a účinnú.

Ako už bolo vysvetlené, tvrdené porušenie povinnosti žalobcu z kúpnej zmluvy č. XX/XXXX nemôže byť príčinou vzniku povinnosti žalovaného platiť leasingové splátky (nájomné) podľa zmluvy č. X., keďže táto povinnosť by mu vznikla aj vtedy, ak by žalobca dodal stroj v súlade so zmluvou, teda bez tvrdenej vady. Už tým samým je vylúčené splnenie podmienok § 373 Obch. zák. ČR, teda je vylúčené, aby žalovanému vznikol voči žalobcovi v dôsledku tohto porušenia nárok na náhradu škody v tej podobe, akú vymedzil vo svojom kompenzačnom prejave z 22. septembra 2015. Preto ani nebolo potrebné ďalej sa zaoberať tým, či vôbec leasingové splátky možno považovať za škodu v zmysle § 373 a nasl. Obch. zák. ČR, keď na ich základe žalovaný ziskava možnosť užívať predmet leasingu, a či na strane žalobcu skutočne došlo k porušeniu jeho povinností predávajúceho a k dodaniu tovaru (stroja) s vadami, na ktoré by mal podľa § 422 a § 425 v spojení s § 436 a 437 Obch. zák. ČR zodpovedať. Aj keby sa takéto porušenie dokázalo, nebola by tým dokázaná existencia pohľadávky, ktorú žalovaný svojím prejavom z 22. septembra 2015 kompenzoval.

18

19

Ako už bolo uvedené, súd nemôže namiesto pohľadávok, ktoré boli na započítanie uplatnené v kompenzačnom prejave, posudzovať existenciu iných pohľadávok spôsobilých na započítanie a svojvoľne nahradiť kompenzované pohľadávky inými pohľadávkami, hoci by ich výška bola rovnaká ako pohľadávok uvedených v kompenzačnom prejave. Súd teda v prerokúvanej veci nemohol skúmať, či žalovanému skutočne v dôsledku prestojov stroja neuchádza zisk vo výške zodpovedajúcej uvedeným šiestim splátkam, prípadne či žalovaný skutočne vynaložil na opravy stroja náklady v takejto výške. V týchto prípadoch ide totiž o iné nároky než tie, ktoré boli vymedzené v kompenzačnom prejave žalovaného z 22. septembra 2015. Okrem toho by si preukázanie takýchto nárokov vyžadovalo preukázať (okrem samotnej existencie väd), ako dlho stroj kvôli vadám nepracoval, aký zisk by žalovanému za tento čas stroj priniesol, prípadne aké zvýšené náklady sa museli vynaložiť na to, aby sa vykonala práca, ktorú by tento stroj normálne vykonal. V prípade opráv by bolo potrebné preukázať, aké konkrétne opravy sa vykonali, aké boli materiálne a personálne náklady na ne. Žalovaný však nič z toho ani netvrdil, ani nepreukázal, naopak, sám uviedol, že opravy sa vykonávali svojpomocne a konkrétne náklady a ušlý zisk je preto ťažko vyčíslieť. To však nemôže mať za následok, aby súd žalovanému namiesto týchto nárokov priznal nárok iný, ktorý mu povahou ani obsahom nepatrí.

20

K rovnakým záverom možno dospieť aj aplikáciou Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru, ktorého je Česká republika zmluvnou stranou (vyhlásený pod č. 160/1991 Zb.). Podľa čl. 1 ods. 1 písm. b) tohto Dohovoru sa použije, ak zmluvné strany danej kúpnej zmluvy majú miesta podnikania v rôznych štátoch a ak podľa ustanovení medzinárodného práva súkromného sa má použiť právny poriadok niektorého zmluvného štátu. V prerokúvanej veci majú žalobca a žalovaný miesta podnikania v rôznych štátoch a pravidlá čl. 4 nariadenia č. 593/2008 odkazujú na použitie práva zmluvného štátu, teda Českej republiky. Preto sa kúpna zmluva č. XX/XXXX z 2. apríla 2013 medzi žalobcom a žalovaným spravuje aj týmto Dohovorom OSN. Podľa čl. 30 tohto Dohovoru je predávajúci povinný dodať tovar a odovzdať vlastnícke právo, ako vyžaduje zmluva. V nadväznosti na to čl. 35 ods. 1 Dohovoru ukladá predávajúcemu povinnosť dodať tovar v akosti a vyhotovení, ktoré určuje zmluva. Tovar podľa čl. 35 ods. 2 písm. a) Dohovoru nezodpovedá zmluve okrem iného vtedy, keď sa nehodí na účely, na ktoré sa používa spravidla tovar tohto istého vyhotovenia (ostatné písmená tohto odseku nie sú v prerokúvanej veci relevantné). Podľa čl. 45 ods. 1 Dohovoru platí, že ak nesplní predávajúci niektorú svoju povinnosť zo zmluvy o kúpe alebo Dohovoru, môže kupujúci a) uplatniť práva ustanovené v článkoch 46 až 52, b) požadovať náhradu škody podľa článku 74 až 77. Podľa čl. 46 až 52 Dohovoru má kupujúci v podstate právo domáhať sa doplnenia chýbajúceho tovaru (čl. 46 až 48), odstúpiť od zmluvy (čl. 49) alebo žiadať zľavu z ceny (čl. 50). Úprava Dohovoru je teda v podstate zhodná s úpravou § 436 a 437 Obchodného zákonníka ČR. Podľa čl. 74 Dohovoru náhrada škody pri porušení zmluvy jednou stranou zahŕňa sumu zodpovedajúcu strate, včítane ušlého zisku, ktorú utrpela druhá strana v dôsledku porušenia zmluvy; náhrada škody však nesmie presiahnuť stratu a ušlý zisk, ktorú strana porušujúca zmluvu predvídala alebo mala predvídať v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na skutočnosti, o ktorých vedela alebo mala vedieť, ako možný dôsledok porušenia zmluvy.

21

Keďže Dohovor o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru by sa aplikoval ako súčasť českého práva, je potrebné ho aplikovať ako cudzie právo. To znamená, že slovenské súdy sú povinné ho aplikovať tak, ako by ho aplikoval český súd, teda aj s ohľadom na poľskú judikatúru a doktrínu (porov. Kučera, Z.: Mezinárodní právo soukromé. 7. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009, s. 186). Zároveň však čl. 7 ods. 1 tohto Dohovoru ukladá vykladať ho s ohľadom na jeho medzinárodnú povahu a s cieľom podporovať jednotnosť jeho používania a dobromyseľnosť v medzinárodnom obchode. Pri výklade čl. 74 Dohovoru je teda možné ustáliť niekoľko zásad, z ktorých úprava náhrady škody v tomto Dohovore vychádza: 1. čl. 74 zohľadňuje princíp tzv. plnej kompenzácie, čo znamená, že poškodená strana by sa mala dostať do takej majetkovej pozície, v akej by bola, keby ku škode nedošlo, teda má byť odškodnená za všetky nevýhody, ktoré utrpela v dôsledku porušenia; 2. poškodenú stranu zaťažuje bremeno s rozumnou istotou dokázať, že utrpela stratu, ako aj bremeno dôkazu rozsahu straty, nemusí ju však dokázať s matematickou presnosťou; 3. poškodená strana má nárok na náhradu škody za neplnenie, ktorá sa typicky určuje ako trhovú hodnotu výhody, ktorá poškodenej strane v dôsledku porušenia povinnosti ušla, resp. náklady primeraných opatrení na to, aby sa dostala do situácie, ktorá by existovala, keby sa zmluva riadne splnila; 4. poškodená strana má právo na dodatočné náklady, ktoré jej opodstatnene vznikli v dôsledku porušenia, ako aj nákladov na opatrenia za účelom zmiernenia straty; 5. náhrada škody nesmie poškodenú stranu stavať do výhodnejšej pozície než v akej by bola, keby sa zmluva riadne

22

splnila (porov. stanovisko č. 6 poradnej rady pre Dohovor, dostupné na internetovej adrese <<http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/CISG-AC-op6.html>>). Princípy nároku na náhradu škody podľa čl. 74 Dohovoru teda zodpovedajú princípom náhrady škody podľa § 373 Obch. zák. ČR. Predpokladom je teda takisto príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a porušením zmluvy zo strany predávajúceho (porov. Knapp. V. in: Bianca-Bonell: Commentary on International Sales Law. Giuffrè : Miláno 1987, s. 539 a 540, dostupné na internetovej adrese <<http://www.cisg.law.pace.edu/cisg/biblio/knapp-bb74.html>>), len požiadavka bezprostrednej súvislosti je nahradená kritériom predvídateľnosti škody (v zmysle druhej vety čl. 74 Dohovoru). Ako však už bolo uvedené vyššie, pohľadávka uplatňovaná žalovaným na započítanie (šesť splátok nájomného) nie je škodou, ktorá by bola v príčinnej súvislosti s tvrdeným porušením kúpnej zmluvy č. XX/XXXX zo strany žalobcu ako predávajúceho. V dôsledku toho žalovaný ako kupujúci nemôže nárok na náhradu takejto „škody“ vyvodzovať ani z čl. 74 Dohovoru. Okrem toho, ako už bolo tiež uvedené, žalovaný neunesol ani bremeno tvrdenia, ani bremeno dôkazu ohľadom iných strát, ktorých náhrada by v zmysle čl. 74 Dohovoru prichádzala do úvahy.

Možno teda uzavrieť, že žalovaný nemal voči žalobcovi nárok na náhradu nákladov vynaložených na stroj mimo prevádzky za obdobie októbra (zjavne 2013) až marca (zjavne 2014), teda 6 jednotiek (mesiacov) po 1.584,64 € (mesačná splátka leasingu - nájomného) ani podľa § 436 a 437 v spojení s § 373 a nasl. Obchodného zákonníka ČR, ani podľa čl. 74 Dohovoru, a jej zaplata sa nemohol domáhať ani na základe iného ustanovenia zákona (právneho predpisu). Žalovaný teda nemal voči žalobcovi pohľadávku, ktorú svojim oznámením z 22. septembra 2015 započítal voči žalovanej pohľadávke. Z už citovaného ustanovenia § 580 Občianskeho zákonníka (Slovenskej republiky) však vyplýva, že predpokladom započítania je existencia dvoch proti sebe stojacich pohľadávok, a tieto pohľadávky zaniškajú v rozsahu, v akom sa stretnú. Neexistencia kompenzovanej pohľadávky žalovaného znamená, že pohľadávka žalobcu (uplatnená v tomto konaní) sa nestretla so započítavanou pohľadávkou označenou v oznámení žalovaného z 22. septembra 2015. V dôsledku toho nemohla pohľadávka žalobcu ani zaniškovať a žalobca sa celkom dôvodne domáha jej zaplata.

23

Na základe všetkých uvedených skutočností súd žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu (výrok I).

24

Plne úspešnému žalobcovi súd podľa § 255 ods. 1 C. s. p. priznal aj nárok na náhradu všetkých trov konania (výrok II).

25

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je určené, spisovej značky a označenia veci, ktorej sa týka, označení a podpise odvolateľa a uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, § 365 C. s. p.) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú vykonateľným rozsudkom, môže sa žalobca domáhať jej uspokojenia v exekúcii.